

ORDIN

Nr. 1576 din 20 martie 2015

Cu privire la aprobarea Instrucțiunii
privind procedurile specifice de examinare
a elevilor cu cerințe educaționale speciale

În conformitate cu pct.70, Secțiunea 2, Cap.V al Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de Bacalaureat, anul școlar 2014-2015, pct.47, Secțiunea 3, Cap.IV al Metodologiei de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire a gimnaziului, anul școlar 2014-2015, în baza deciziei Comisiei Naționale de Examine, proces-verbal nr.4 din 20 martie 2015, și în scopul acordării de șanse egale elevilor cu cerințe educaționale speciale, Ministrul Educației emite următorul

ORDIN:

1. Se aprobă Instrucțiunea privind procedurile specifice de examinare a elevilor cu cerințe educaționale speciale (în continuare Instrucțiune), conform Anexei.
2. Agenția de Asigurare a Calității:
  - 1) va aduce la cunoștință Direcțiilor generale raionale/municipale de învățământ, tineret și sport, instituțiilor de învățământ superior și instituțiilor de învățământ mediu de specialitate prevederile prezentului ordin;
  - 2) va publica prezentul Ordin pe pagina web a Agenției de Asigurare a Calității.
3. Direcțiile generale raionale/municipale de învățământ, tineret și sport:
  - 1) vor aduce la cunoștință instituțiilor de învățământ din subordine prevederile prezentului ordin;
  - 2) vor aduce la cunoștință candidaților la examenul de Bacalaureat și candidaților la examenele de absolvire a gimnaziului din instituțiile de învățământ din subordine prevederile prezentului ordin;
  - 3) vor monitoriza realizarea prevederilor prezentului ordin în instituțiile de învățământ din subordine.
4. Directorii liceelor și gimnaziilor, rectorii instituțiilor de învățământ superior, directorii instituțiilor de învățământ mediu de specialitate vor aduce la cunoștință candidaților la examenul de Bacalaureat și candidaților la examenele de absolvire a gimnaziului din instituție prevederile prezentului ordin.
5. Prevederile prezentului ordin se aplică începând cu sesiunea de examene 2015.
6. Agenția de Asigurare a Calității (dl Anatolie TOPALĂ, director) va monitoriza realizarea prevederilor prezentului ordin.
7. Domnul Igor GROSU, viceministru, va controla executarea prezentului ordin.

Ministru

Maia SANDU

Instrucțiune privind procedurile specifice de examinare a elevilor cu cerințe educaționale speciale.

I. Dispoziții generale

1. Instrucțiunea privind procedurile specifice de examinare a elevilor cu cerințe educaționale speciale este elaborată în vederea acordării de șanse egale elevilor cu cerințe educaționale speciale și reglementează procedurile specifice de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire a ciclurilor de învățământ gimnazial și liceal pentru elevii cu cerințe educaționale speciale care au studiat în baza curricula generală și care solicită condiții speciale de examinare.

2. Candidații la examenele de absolvire (în continuare candidați) cu cerințe educaționale speciale pot solicita condiții speciale de examinare la susținerea subiectelor de examen unice pentru toți candidații. Condiții speciale de examinare pot fi:

1) mărirea cu 60 de minute a timpului destinat efectuării lucrării scrise și/sau cu 120 de minute pentru proba la Limba străină, pentru candidații cu deficiențe neuro-motorii sau vizuale grave;

2) asigurarea unui spațiu adaptat specificului dizabilității (ex.: acces arhitectural în clădire, grup sanitar adaptat, accesul arhitectural la sala de examen, iluminare specială, separare de un grup mare, reducerea/amplificarea stimulenților vizuali sau auditivi);

3) desemnarea unui asistent individual, în condițiile pct.19 și pct.20 din prezenta Instrucțiune, pentru candidații care sînt în imposibilitatea fizică de a scrie sau de a citi testul de examen;

4) susținerea probelor de examen la locul imobilizării pentru candidații care nu se pot deplasa de sine stătător, temporar sau definitiv;

[Modificat prin Ordinul nr.170 din 04 martie 2016]

5) asigurarea aparatelor/echipamentelor specializate pentru candidații cu deficiențe vizuale grave.

3. Cererile privind susținerea examenului în condiții speciale sînt examinate în conformitate cu prevederile stipulate în Metodologiile de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire în învățământul preuniversitar și prezenta Instrucțiune.

II. Prezentarea cererilor privind susținerea examenului în condiții speciale

4. Direcțiile raionale/ municipale de învățământ, tineret și sport, asigură prezentarea, pînă la 01 aprilie, a cererilor privind susținerea examenului în condiții speciale, depuse de către instituțiile de învățământ din subordine în adresa Comisiei Naționale de Examene.

[Modificat prin Ordinul nr.170 din 04 martie 2016]

5. Dosarele prezentate spre examinare Comisiei Naționale de Examene conțin:

1) Demersul de la Direcția raională/municipală de învățământ, tineret și sport;

2) Demersul de la instituția de învățământ;

3) Cererea părintelui/candidatului (în cazul majoratului);

4) Caracteristica psihopedagogică a candidatului eliberată de către instituția de învățământ;

5) Concluzia Consiliului Medical Consultativ, în original sau copie autenticată, în conformitate cu Anexa nr.1 la prezenta Instrucțiune (în cazul cînd se prezintă copia acestui document, directorul instituției confirmă prin semnătură și ștampilă autenticitatea documentului);

6) Avizul Serviciului de asistență psihopedagogică din cadrul direcției raionale/municipale, în conformitate cu Anexa nr.2 la prezenta Instrucțiune.

6. Concluzia Consiliului Medical Consultativ despre starea medicală a candidatului (formularul 027e, Anexa nr.1 la prezenta Instrucțiune) este completată în conformitate cu următoarele cerințe:

1) se completează citeț, indicând în mod obligatoriu datele din buletinul de identitate și locul de efectuare a studiilor; date despre incapacitatea temporară de muncă și argumentarea solicitării de susținere a examenelor de absolvire în condiții speciale;

2) se înregistrează în registrul Consiliului Medical Consultativ Comun (F 035e);

3) se verifică corectitudinea formulării diagnosticului, după care se vizează de către președintele și vicepreședintele Consiliului Medical Consultativ Comun, medicii responsabili de completarea formularului 027e și de către medicul de familie al pacientului respectiv, cu aplicarea parafelor lor personale, inclusiv a parafei instituției medico-sanitare publice Centrul Medicilor de Familie;

4) Formularul 027e completat incomplet sau incorect se remite pentru perfectare și prezentare repetată la Consiliul Medical Consultativ Comun;

5) în mod obligatoriu, se vor descrie semnele de incapacitate temporară de muncă: diminuarea sau pierderea capacității de autoservire, învățare, comunicare, deplasare, orientare, de autocontrol al comportamentului și de muncă;

6) diagnosticul clinic se înscrie în conformitate cu Clasificația Internațională a Maladiilor, revizia X OMS, inclusiv Clasificarea Internațională a Funcționalității, Dizabilității și Sănătății.

7. Direcțiile raionale/ municipale de învățământ, tineret și sport prezintă, împreună cu dosarele înaintate spre examinare Comisiei Naționale de Examine, ordinul cu privire la instruirea elevilor la domiciliu în raionul/municipiul respectiv, în cazul în care candidatul respectiv a beneficiat de instruire la domiciliu.

8. Dosarele privind susținerea examenului în condiții speciale, prezentate de către instituțiile de învățământ spre examinare Direcției raionale/ municipale de învățământ, tineret și sport, vor conține:

1) Demersul de la instituția de învățământ;

2) Cererea părintelui/candidatului (în cazul majoratului);

3) Caracteristica psihopedagogică a candidatului eliberată de către instituția de învățământ;

4) Concluzia Consiliului Medical Consultativ în original sau copie autenticată, în conformitate cu Anexa nr.1 la prezenta instrucțiune și completată în corespundere cu prevederile de la pct.6 (în cazul când se prezintă copia acestui document, directorul instituției va confirma prin semnătură și stampilă autenticitatea documentului).

III. Examinarea cererilor privind susținerea examenelor în condiții speciale

9. Direcțiile raionale/ municipale de învățământ, tineret și sport, în comun cu Serviciul de asistență psihopedagogică:

1) examinează fiecare dosar în parte;

2) verifică corectitudinea documentelor prezentate;

3) analizează situația fiecărui elev în parte în cadrul instituției de învățământ, la domiciliu sau la locul imobilizării.

10. Rezultatele examinării dosarelor și concluziile respective sînt reflectate în demersul înaintat Comisiei Naționale de Examene și avizul Serviciului de asistență psihopedagogică din cadrul direcției raionale/municipale de învățămînt.

11. Cererile prezentate de către Direcțiile raionale/ municipale de învățămînt, tineret și sport spre examinare Comisiei Naționale de Examene sînt analizate de o comisie specializată, în componența căreia sînt reprezentanți ai Comisiei Naționale de Examene, specialiști de la Ministerul Sănătății și Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică.

12. Comisia Națională de Examene analizează recomandările Comisiei specializate și ia decizii definitive în fiecare caz aparte. La ședințele Comisiei Naționale de Examene în care se examinează cererile privind susținerea examenelor în condiții speciale pot fi invitați specialiști din domeniu.

IV. Adoptarea deciziilor privind susținerea examenului în condiții speciale

13. Pentru fiecare cerere, prezentată spre examinare, Comisia Națională de Examene ia decizia de acceptare sau respingere a solicitării ori de acordare a altor condiții specifice de examinare.

14. Decizia Comisiei Naționale de Examene privind susținerea examenului în condiții speciale este aprobată prin ordinul Ministrului educației.

15. Direcțiile raionale/ municipale de învățămînt, tineret și sport anunță instituțiile de învățămînt din subordine despre decizia Comisiei Naționale de Examene în aceeași zi în care au fost anunțate despre decizia respectivă.

16. Instituția de învățămînt anunță elevul/părintele despre decizia Comisiei Naționale de Examene în aceeași zi în care a fost anunțată despre decizia adoptată. În caz de dezacord cu decizia Comisiei Naționale de Examene, argumentele suplimentare în susținerea cererii expuse pot fi prezentate în termen de 10 zile calendaristice de la data primirii răspunsului.

[Modificat prin Ordinul nr.170 din 04 martie 2016]

17. Instituția de învățămînt prezintă Centrului de Bacalaureat/Centrului de examene o copie a ordinului Ministrului educației privind susținerea examenului în condiții speciale de către candidații cu cerințe educaționale speciale în aceeași zi în care a fost anunțată cu referire la ordinul respectiv.

V. Asigurarea condițiilor speciale de examinare în Centrul de Bacalaureat/Centrul de examene

18. Centrul de Bacalaureat/Centrul de Examene asigură condițiile speciale de examinare pentru candidații cu cerințe educaționale speciale care susțin examene de absolvire în centrul respectiv, în conformitate cu prevederile ordinului Ministrului educației emis în acest scop.

19. Președintele Centrului de Bacalaureat/Centrului de examene, în conformitate cu prevederile ordinului Ministrului educației, prin ordin în scris, desemnează asistentul individual, dintre asistenții aprobați prin ordinul Comisiei Raionale/Municipale de Examene, de altă disciplină decît cea de examen, specificînd în ordin atribuțiile specifice ale asistentului individual, care pot fi următoarele:

- 1) asistă la susținerea examenelor de absolvire la locul imobilizării;
- 2) acordă servicii de asistență personală candidatului pe perioada examenului;
- 3) transmite oral informațiile din testul de examen pentru candidații cu dizabilități de vîz;

4) înscrie răspunsurile la itemi în testul candidatului cu dizabilități neuro-motorii sau de vâz, doar la dictarea acestora de către candidat.

20. Asistentul individual, desemnat prin ordinul președintelui Centrului de Bacalaureat, respectă prevederile Metodologiilor de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire, anul școlar 2014-2015 și îi sînt aplicabile prevederile referitoare la asistenți.

denumirea instituției
наименование учреждения

Aprobat de MS al RM
Утверждена МЗ РМ

nr. 828 din 31.10. 2011

TRIMITERE - EXTRAS*
НАПРАВЛЕНИЕ - ВЫПИСКА

la _____
в _____
denumirea și adresa instituției unde se trimite
наименование и адрес учреждения, куда направляется

1. Numele, prenumele bolnavului _____
Фамилия, имя, отчество больного

Număr de identificare _____
Идентификационный номер

2. Data nașterii _____
Дата рождения

3. Adresa la domiciliu _____
Домашний адрес

4. Locul de muncă (funcția), studii _____
Место работы (должность), учебы

5. Data: a) de ambulatoriu: afecțiunii _____
Дата: по амбулатории: заболевания

trimiterii: la consultație, investigație, în staționar (a specifica)
направления: на консультацию, исследование, в стационар (подчеркнуть)

b) de staționar: internării _____
по стационару: поступления
externării (decesului) _____
выбытия (смерти)

6. Diagnosticul complet (afecțiunea de bază, complicații concomitente)
Полный диагноз (основное заболевание, сопутствующее осложнение)

* Se completează de instituțiile medicale la trimiterea pacientului pentru consultație, investigație, internare, externare (deces) și se prezintă medicului de familie
Заполняется медицинскими учреждениями при направлении пациента на консультацию, исследование, госпитализацию, при выписке (смерти) и представляется семейному врачу

Краткий анамнез, диагностические исследования, проведенное лечение, течение болезни, состояние при направлении, при выписке

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Лечебные и трудовые рекомендации

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal blue lines and a vertical red margin line on the left side. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

“ ” 200

Врач

semnătura – подпись

Идентификационный номер

_____

la Instrucțiunea privind procedurile specifice de examinare a elevilor cu cerințe educaționale speciale

DIRECȚIA RAIONALĂ/ MUNICIPALĂ _____
SERVICUL DE ASISTENȚĂ PSIHOPEDAGOGICĂ

str. _____, tel. _____

Nr. _____ din _____

Către

COMISIA NAȚIONALĂ DE EXAMENE

Cu referire la condițiile speciale de examinare pentru candidații cu cerințe educaționale speciale (CES) în cadrul examenelor de absolvire a ciclurilor de învățământ (gimnaziu, liceu), în baza curricula generală.

AVIZ

Numele /Prenumele elevului: _____

Domiciliu: _____

Instituția: _____

Categoria CES (conform UNESCO 1995): _____

1. Locul susținerii examenului (subliniați):

- la locul imobilizării;
- în instituție în sala comună ;
- în instituție cu spațiu adaptat.

2. Condiții speciale de examinare (subliniați):

- acordarea timpului suplimentar 60 minute;
- acordarea timpului suplimentar 120 minute (pentru proba la limba străină);
- asigurarea unui spațiu adaptat specificului dizabilității:
  - ✓ acces arhitectural în clădire;
  - ✓ grup sanitar adaptat;
  - ✓ acces arhitectural la sala de examen;
  - ✓ iluminare specială;
  - ✓ separare de un grup mare;
  - ✓ reducerea/amplificarea stimulenților vizuali sau auditivi;
- desemnarea unui asistent individual care:
  - ✓ va asista la susținerea examenelor de absolvire la locul imobilizării;
  - ✓ va acorda servicii de asistență personală candidatului pe perioada examenului;
  - ✓ va transmite oral informațiile din testul de examen pentru candidații cu dizabilități de văz;
  - ✓ va înscrie răspunsurile la itemi în testul candidatului cu dizabilități neuro-motorii sau de văz, doar la dictarea acestora de către candidat;
- asigurarea aparatelor/echipamentelor specializate pentru candidații cu deficiențe vizuale grave.

CONCLUZII _____

Șef -SAP

_____
(nume, prenume, semnătură)

Psiholog

_____
(nume, prenume, semnătură)

Psihopedagog

_____
(nume, prenume, semnătură)

Pedagog

_____
(nume, prenume, semnătură)

Logoped

_____
(nume, prenume, semnătură)

Kinetoterapeut

_____
(nume, prenume, semnătură)